

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

REGULAMIN GŁÓWNY

LONDYN 2016

Wydawnictwo Naczelnictwa
Związku Harcerstwa Polskiego

Copyright © Naczelnictwo Londyn 2016

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

MIK. CALOZEMBA
1910
FOUNDER

POLISH SCOUTING ASSOCIATION
L'ASSOCIATION DE SCOUTISME POLONAIS

ROZKAZ NACZELNICTWA L9/16 z dnia 12 września 2016r.

Naczelnictwo wprowadza do użytku służbowego poza granicami Kraju „Regulamin Główny Związku Harcerstwa Polskiego” uchwalony przez Zjazd Ogólny w Sunningdale w Wielkiej Brytanii dnia 21 listopada 2015r.

Równocześnie tracą ważność poprzednie przepisy i zarządzenia w sprawach ujętych tym regulaminem.

Czuwaj!

Anna Świdlicka hm

hm Anna Świdlicka
Sekretarz Generalny ZHP

hm. Robert Rospędziowski

hm Robert Rospędziowski
Przewodniczący ZHP

23-31 Beaver Lane, LONDON W6 9AR, ENGLAND
Tel: +44 (0)20 8748 8006 Fax: +44(0)20 8748 1891

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I: POSTANOWIENIA OGÓLNE	str.
1. Tytuł	1
2. Podstawa Działalności Związku	1
ROZDZIAŁ II: NAZWA, CHARAKTER, CEL i ŚRODKI DZIAŁANIA	
3. Nazwa	2
4. Cele	2
5. Ideologia (Przyrzeczenie, Prawo Harcerskie)	2
6. Środki Działania	4
ROZDZIAŁ III: CZŁONKOWIE i UCZESTNICY ZWIĄZKU	
7. Kategorie Członków	5
8. Instruktorzy i Instruktorci	5
9. Działacze Harcerscy i Działaczki Harcerskie O.P.H.	6
10. Starsi Harcerze i Starsze Harcerki	7
11. Członkowie Kół Przyjaciół Harcerstwa	8
12. Członkowie Wspierający	8
13. Uprawnienia Władz Z.H.P.	9
14. Uczestnicy	9
15. Narodowości Nie Polskie	10
ROZDZIAŁ IV: USTRÓJ ZWIĄZKU	
16. Organizacje	11
17. Organizacja Harcerzy i Organizacja Harcerek	11
18. Chorągwie i Hufce	11
19. Gromady, Drużyny	12
20. Organizowanie Hufców	12
21. Organizacja Chorągwi	12
22. Naczelnik Harcerzy i Naczelniczka Harcerek	13
23. Organizacja Starszego Harcerstwa	13
24. Organizacja Przyjaciół Harcerstwa (O.P.H.)	13
25. Koła Przyjaciół Harcerstwa (K.P.H.)	14
26. Organizowanie Kół Przyjaciół Harcerstwa	14
27. Władze K.P.H.	14
28. Walne Zebrania K.P.H.	15
29. Uprawnienia Walnego Zebrania Koła	15
30. Wybory i Skład Zarządu K.P.H.	16

31.	Uprawnienia i Obowiązki Zarządu K.P.H.	16
32.	Komisja Rewizyjna K.P.H.	17
33.	Obwodowy Kierownik K.P.H.	17
34.	Okręgowy Kierownik O.P.H.	18
35.	Przedstawiciel O.P.H. w Naczelnictwie	18

ROZDZIAŁ V: PODZIAŁ TERYTORIALNY

36.	Obwody, Okręgi	19
37.	Tworzenie Okręgów i Obwodów	19
38.	Samodzielne Ośrodki	19
39.	Granice Okręgów	19
40.	Władze Okręgów	20
41.	Zjazd Okręgu	20
42.	Kompetencje Zjazdu Okręgu	21
43.	Termin Zjazdu Okręgu	22
44.	Nadzwyczajny Zjazd Okręgu	22
45.	Skład Osobowy Zarządu Okręgu	22
46.	Obowiązki i Uprawnienia Przewodniczącego Zarządu Okręgu	23
47.	Zebrania Zarządu Okręgu	23
48.	Obowiązki i Uprawnienia Zarządu Okręgu	24
49.	Zarząd Okręgu i Komendanci Chorągwi	25
50.	Komisja Rewizyjna Okręgu	26
51.	Sąd Harcerski Okręgu	27
52.	Regulaminy Okręgów	27
53.	Zarząd Obwodu	27
54.	Kompetencje Zarządu Obwodu	27

ROZDZIAŁ VI: WŁADZE NACZELNE

55.	Władze Związku	28
56.	Zjazd Ogólny	28
57.	Kompetencje Zjazdu Ogólnego	29
58.	Zwołanie Zwyczajnego Zjazdu Ogólnego	30
59.	Zwołanie Nadzwyczajnego Zjazdu Ogólnego	31
60.	Prawomocność Zjazdu Okręgu	31
61.	Naczelna Rada Harcerska (N.R.H.)	32
62.	Kompetencje Naczelnej Rady Harcerskiej	33
63.	Zwołanie Zebrań Naczelnej Rady Harcerskiej	34
64.	Naczelnictwo Z.H.P.	34
65.	Kompetencje Naczelnictwa Z.H.P.	35
66.	Zebrania Naczelnictwa Z.H.P.	36
67.	Przewodniczący i Wiceprzewodniczący Z.H.P.	36
68.	Naczelnik i Naczelniczka	37

69.	Przedstawiciel O.P.H. w Naczelnictwie	38
70.	Komisja Rewizyjna Z.H.P.	38
71.	Naczelny Sąd Harcerski	39

ROZDZIAŁ VII: ADMINISTRACJA, FUNDUSZE I GOSPODARKA

72.	Administracja	40
73.	Rok Sprawozdawczy	40
74.	Fundusze Z.H.P.	40
75.	Gospodarka	41
76.	Składki	41

ROZDZIAŁ VIII: NAZWY, STRÓJ, ODZNAKI, SZTANDARY, PIECZĘCIE

77.	Strój, Odznaki	42
78.	Sztandary	42
79.	Pieczęć	42

ROZDZIAŁ IX: REGULAMINY Z.H.P.

80.	Zmiana Regulaminu Głównego	43
81.	Uchwalenie Regulaminów	43
82.	Wchodzenie w Życie Regulaminów i Zarządzeń	44
83.	Interpretacja	45

REGULAMIN GŁÓWNY

ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO
działającego poza granicami Kraju

ROZDZIAŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. TYTUŁ: "Regulamin Główny Związku Harcerstwa Polskiego działającego poza granicami Kraju".
2. Regulamin Główny Związku Harcerstwa Polskiego działającego poza granicami Kraju oparty jest na obowiązującym Statucie Z.H.P. z dnia 8 kwietnia 1936 roku, którego założenia ideowe stanowią podstawę działalności Związku.

ROZDZIAŁ II

NAZWA, CHARAKTER, CEL I ŚRODKI DZIAŁANIA

3. NAZWA

Stowarzyszenie nosi nazwę „ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO” (Z.H.P.).

4. CELE

Z.H.P. ma na celu:

- A. wychowanie metodami harcerskimi dzielnych, prawych i zdolnych do poświęceń ludzi w myśl Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego,
- B. przygotowanie młodzieży do świadomej, czynnej i ofiarnej służby dla narodu polskiego i Polski, opartej na jej umiłowaniu,
- C. wprowadzenie zasad ideologii harcerskiej do życia publicznego,
- D. wzajemną pomoc w pracy harcerskiej polskiej młodzieży mieszkającej na wszystkich kontynentach,
- E. współdziałanie z międzynarodowym ruchem skautowym.

5. IDEOLOGIA

- A. Wychowanie młodzieży harcerskiej opiera się na zasadzie etyki chrześcijańskiej.
- B. Podstawą ideologii harcerskiej jest Przyrzeczenie i Prawo Harcerskie, które brzmią następująco:

PRYZRZECZENIE HARCERSKIE

“Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Bogu i Polsce, nieść chętną pomoc bliźnim i być posłusznym / posłuszną Prawu Harcerskiemu”.

PRAWO HARCERSKIE

1. Harcerz/harcerka służy Bogu i Polsce i sumiennie spełnia swoje obowiązki.
 2. Na słowie harcerza/harcerki polegaj jak na Zawiszy.
 3. Harcerz/harcerka jest pożyteczny/a i niesie pomoc bliźnim.
 4. Harcerz/harcerka w każdym widzi bliźniego, a za brata/siostrę uważa każdego innego harcerza/ każdą inną harcerkę.
 5. Harcerz/harcerka postępuje po rycersku.
 6. Harcerz/harcerka miłuje przyrodę i stara się ją poznać.
 7. Harcerz/harcerka jest karny/a i posłuszny/a rodzicom i wszystkim swoim przełożonym.
 8. Harcerz/harcerka jest zawsze pogodny/a.
 9. Harcerz/harcerka jest oszczędny/a i ofiarny/a.
 10. Harcerz/harcerka jest czysty/a w myśli, mowie i uczynkach i zwalcza szkodliwe nałogi.
- C. W poszczególnych krajach osiedlenia po złożeniu Przyrzeczenia może być, w razie potrzeby, dodawane zdanie o lojalności harcerza/harcerki dla danego kraju. Formuła ta brzmi w sposób następujący: W tej chwili jesteś harcerzem/harcerką. Złóż teraz przyrzeczenie lojalności: "Przyrzekam lojalną i rzetelną pracę dla ... (kraju zamieszkania)". Decyzja w tej sprawie należy do Zjazdu Okręgu.
- D. Obietnica i Prawo Zuchowe brzmią następująco:
Prawo Zuchowe
1. Zuch kocha Boga i Polskę.
 2. Zuch jest dzielny.
 3. Wszystkim jest z zuchem dobrze.
 4. Zuch stara się być coraz lepszy.
 5. Zuch stara się mówić po polsku.

Obietnica Zuchowa

“Obiecuję być dobrym zuchem [1-ej, 2-ej, 3-ej] gwiazdki”.

6. ŚRODKI DZIAŁANIA

Dla osiągnięcia swych celów, Z.H.P.:

- A. organizuje pracę wychowawczą metodami harcerskimi, przez urządzenie obozów, wycieczek, gier i ćwiczeń, zlotów, gawęd itp., stosując system zastępowych, oraz przez akcję wychowawczą i współpracę z polskimi organizacjami, których ideologia i zasady nie są sprzeczne z ideologią i zasadami harcerskimi,
- B. kształci kierowników i kierowniczkę pracy harcerskiej,
- C. zabiega o fundusze, gromadzi pomoce, zakłada odpowiednie placówki i urządzenia, np. biblioteki, wystawy, warsztaty, świetlice, ogniska wychowawcze, domy i szkoły harcerskie, spółdzielnie, składnice harcerskie, kasy oszczędnościowe, ośrodki harcerskie i stacje,
- D. prowadzi akcję wychowawczą i propagandową,
- E. prowadzi pracę społeczno-wychowawczą w duchu harcerskim wśród polskiego społeczeństwa.

ROZDZIAŁ III

CZŁONKOWIE i UCZESTNICY ZWIĄZKU

7. KATEGORIE CZŁONKÓW

A. Członkowie Z.H.P. dzielą się na:

- a. harcmistrzów i harcmistrzynie,
- b. podharcmistrzów i podharcmistrzynie,
- c. działaczy harcerskich i działaczki harcerskie,
- d. przewodników i przewodniczki, instruktorki zuchowe w Organizacji Harcerzy i instruktorów zuchowych w Organizacji Harcerzek, jeżeli mają ukończonych 18 lat życia,
- e. starszych harcerzy i starsze harcerki,
- f. członków Kół Przyjaciół Harcerstwa (K.P.H.),
- g. członków wspierających,
- h. harcerki pełnoletnie i kobiety pracujące ze skrzatami i zuchami w Organizacji Harcerzy oraz harcerzy pełnoletnich pracujących ze skrzatami i zuchami w Organizacji Harcerzek,
- i. działaczy harcerskich i działaczki harcerskie w Organizacji Przyjaciół Harcerstwa (O.P.H.).

B. Członkowie rejestrują się tylko w jednej z organizacji wymienionych w art. 16.

C. Młodzież należy do Z.H.P. jako uczestnicy, którzy dzielą się na skrzatów, zuchów, harcerzy, harcerki, wędrowników i wędrowniczki.

8. INSTRUKTORZY i INSTRUKTORKI

A. Harcmistrzem/harcmistrzynią może zostać pełnoletni harcerz/harcerka (ukończone 21 lat życia) posiadający/a przygotowanie do prowadzenia pracy wychowawczej w Związku i odpowiadający/a warunkom określonym w regulaminie wewnętrznym.

B. Obowiązkiem harcmistrzów i harcmistrzyń jest:

- a. przestrzeganie Prawa Harcerskiego i zobowiązania instruktorskiego,
- b. czynny udział w pracy harcerskiej, przede wszystkim na stanowiskach wychowawczych,
- c. krzewienie ideologii harcerskiej i popieranie celów Związku,

- d. opłacanie składek instruktorskich ustalonych zgodnie z art. 76A.
- C. Uprawnieniem harcmistrzów i harcmistrzyń, którzy wywiązali się ze swoich obowiązków, jest:
 - a. pełne prawa wyborcze do wszystkich władz Związku,
 - b. prawo do sprawowania wszelkich funkcji w Związku.
- D. Naczelnik Harcerzy mianuje i zwalnia harcmistrzów. Naczelniczka Harcerek mianuje i zwalnia harcmistrzynie.
- E. Stopniem wstępnym do harcmistrza / harcmistrzyni jest podharcmistrz / podharcmistrzyni.
- F. Stopniem wstępnym do podharcmistrza / podharcmistrzyni jest przewodnik / przewodniczka.
- G. Prawa, obowiązki i sposób mianowania i zwalniania podharcmistrzów / podharcmistrzyń, przewodników / przewodniczek oraz tekst zobowiązania instruktorskiego określa regulamin wewnętrzny Organizacji Harcerzy i Organizacji Harcerek.
- H. Działaczem harcerskim / działaczką harcerską Organizacji Harcerzy / Harcerek jest osoba przygotowana do prowadzenia pracy w Związku na stanowisku innym niż ściśle wychowawczym i wyróżniająca się aktywną pracą w Związku na odpowiedzialnym stanowisku.
- I. Prawo, obowiązki i sposób mianowania i zwalniania działaczy harcerskich w Organizacji Harcerzy / Harcerek oraz tekst zobowiązania instruktorskiego określa regulamin wewnętrzny Organizacji Harcerzy i Organizacji Harcerek.

9. DZIAŁACZE HARCERSCY I DZIAŁACZKI HARCERSKIE O.P.H.

- A. Działaczem harcerskim / działaczką harcerską Organizacji Przyjaciół Harcerstwa (O.P.H.) może zostać członek Koła Przyjaciół Harcerstwa posiadający przygotowanie do prowadzenia pracy w Związku na stanowisku innym niż ściśle wychowawczym i wyróżniający się aktywną pracą w Związku na odpowiedzialnym stanowisku.
- B. Obowiązkiem działaczy harcerskich i działaczek harcerskich O.P.H. jest:

- a. czynny udział w działalności harcerskiej,
 - b. krzewienie ideologii harcerskiej i popieranie celów Związku,
 - c. składanie rocznej rejestracji do Zarządu Okręgu przez Okręgowego Kierownika O.P.H., wraz ze składką w wysokości takiej samej jaka jest ustalona dla instruktorów zgodnie z art. 76A,
 - d. czytanie pism harcerskich.
- C. Uprawnienia działaczy harcerskich i działaczek harcerskich O.P.H., którzy wywiązali się ze swych obowiązków jest:
- a. prawo głosowania w wyborach do władz Związku w ramach Zjazdu Ogólnego i prawo pełnienia wszystkich funkcji w Związku z wyjątkiem Przewodniczącego Z.H.P., Naczelnika Harcerzy, Naczelniczki Harcerki i Naczelnego Kierownika Starszego Harcerstwa, Komendanta Chorągwi / Komendantki Chorągwi, Hufcowego / Hufcowej oraz innych funkcji ściśle wychowawczych. W dodatku, działacze harcerscy i działaczki harcerskie O.P.H. nie mogą być wybrani do Sądu Naczelnego,
 - b. prawo udziału w Zjazdach Okręgu i Konferencjach O.P.H. z pełnym prawem wyborczym do władz Okręgu.
- D. Działacze harcerskich / działaczki harcerskie O.P.H. mianuje i zwalnia Przewodniczący Z.H.P. na wniosek Przewodniczącego Zarządu Okręgu (art. 67A.f., art. 46A.e.).
- E. W uznaniu wybitnej działalności harcerskiej Przewodniczący Z.H.P. nadaje zasłużonym członkom K.P.H. złotą lub srebrną odznakę Organizacji Przyjaciół Harcerstwa zgodnie z regulaminem tych odznak (art. 67A.g.).

10. STARSI HARCERZE i STARSZE HARCERKI

- A. Starszym harcerzem/ starszą harcerką może zostać harcerz/harcerka po ukończeniu 18 lat i odpowiadający/a warunkom określonym w regulaminie wewnętrznym.
- B. Starsi harcerze i starsze harcerki organizują się w kręgi Starszego Harcerstwa.
- C. Obowiązkiem starszych harcerzy i starszych harcerek jest:

- a. przestrzeganie Prawa Harcerskiego,
 - b. udział w życiu i pracy jednostek Starszego Harcerstwa,
 - c. pomoc, w miarę możliwości, w pracach wychowawczych i harcerskich,
 - d. krzewienie ideologii harcerskiej,
 - e. opłacanie składek ustalonych zgodnie z art. 76B.
- D. Pełnoletni starsi harcerze i starsze harcerki (21 lat) mogą być wybrani do władz Okręgu.
- E. Regulamin Organizacji Starszego Harcerstwa ustala warunki przyjęcia i zwolnienia starszych harcerzy i starszych harcerek.

11. CZŁONKOWIE KÓŁ PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA (K.P.H.)

- A. Członkiem Koła Przyjaciół Harcerstwa może zostać każda osoba mająca ukończone 18 lat i współdziałająca w pracy Związku. Członkowie K.P.H. należą do poszczególnych Kół Przyjaciół Harcerstwa.
- B. Obowiązkiem członków K.P.H. jest:
- a. czynne popieranie celów Związku,
 - b. opłacanie składki ustalonej zgodnie z art. 76C.
- C. Pełnoletni członkowie K.P.H. (21 lat) mogą być wybrani do władz Okręgu, z tym że nie mogą zostać Przewodniczącym Zarządu Okręgu, chyba, że są do tego uprawnieni z innego tytułu.
- D. O przyjęciu i wykreśleniu członków K.P.H. decyduje Zarząd danego Koła Przyjaciół Harcerstwa (art. 31A.c.) lub Zarząd Okręgu jeżeli Koło jest w trakcie zakładania.

12. CZŁONKOWIE WSPIERAJĄCY

- A. Członkiem wspierającym może zostać każda osoba prawna lub fizyczna, która zobowiąże się do stałego wpłacania zadeklarowanej przez siebie składki (art. 76D) i zostanie przyjęta przez Naczelnictwo Z.H.P. (art. 65P) lub upoważnione do tego Zarządy Okręgów (art. 48A.m.).
- B. Członkowie wspierający nie mają żadnych praw wyborczych.

13. UPRAWNIENIA WŁADZ Z.H.P.

- A. Władze upoważnione do przyjmowania członków mogą usunąć z Z.H.P. członków, którzy:
 - a. popełnili czyn niehonorowy, lub działają na szkodę Związku,
 - b. nie stosują się do Regulaminu Głównego, zobowiązania instruktorskiego lub regulaminów wewnętrznych,
 - c. zalegają ze składką członkowską za okres dłuższy niż dwa lata (art. 76E).
- B. W wypadku usunięcia członka na podstawie art. 13A.a., usuwanemu przysługuje prawo odwołania się do właściwego Sądu Harcerskiego, zgodnie z Regulaminem Sądów Harcerskich, a w razie usunięcia na podstawie art. 13A.b. lub 13A.c. do hierarchicznie wyższej władzy harcerskiej.
- C. Usunięcie członka z Z.H.P. na podstawie art. 13A.a. albo 13A.b. oznacza również utratę wszystkich stopni instruktorskich.

14. UCZESTNICZY

- A. Uczestnicy do lat 7 noszą nazwę skrzatów.
- B. Uczestnicy od lat 7 do lat 11 noszą nazwę zuchów i są organizowani w drużyny lub gromady.
- C. Uczestnicy od lat 11 noszą nazwę harcerzy / harcerek i są organizowani w drużyny harcerskie.
- D. Uczestnicy powyżej lat 15 noszą nazwę wędrowników / wędrowniczek i są organizowani w jednostki wędrownicze.
- E. Uczestników wychowuje się w gromadach / drużynach / jednostkach wędrowniczych w myśl zasad Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego.
- F. Uczestników przyjmuje się do gromad zuchowych / skrzatowych, drużyn harcerskich i jednostek wędrowniczych za zezwoleniem rodziców / opiekunów.

- G. Uczestnicy mają prawo korzystania z urządzeń Z.H.P., nie mają żadnych praw wyborczych.
- H. Zwolnienie lub usunięcie z gromady, drużyny lub jednostki wędrowniczej odbywa się zgodnie z przepisami regulaminu wewnętrznego Organizacji Harcerzy lub Organizacji Harcerek.

15. NARODOWOŚCI NIE POLSKIE

Członkom i uczestnikom narodowości niepolskiej osobny regulamin może zapewnić szczególne warunki należenia do Z.H.P..

ROZDZIAŁ IV

USTRÓJ ZWIĄZKU

16. ORGANIZACJE

Z.H.P. składa się z Organizacji Harcerzy, Organizacji Harcerek, Organizacji Starszego Harcerstwa i Organizacji Przyjaciół Harcerstwa.

17. ORGANIZACJA HARCERZY i ORGANIZACJA HARCEREK

- A. Organizacja Harcerzy obejmuje: skrzaty, zuchy, harcerzy, wędrowników, przewodników, instruktorki zuchowe, działaczy harcerskich, podharcistrzów, harcistrzów oraz osoby powołane do pełnienia funkcji w Organizacji Harcerzy.
- B. Organizacja Harcerek obejmuje: skrzaty, zuchy, harcerki, wędrowniczki, przewodniczki, instruktorów zuchowych, działaczki harcerskie, podharcistrzynie, harcistrzynie oraz osoby powołane do pełnienia funkcji w Organizacji Harcerek.

18. CHORĄGWIE i HUFCE

- A. Organizacja Harcerzy i Organizacja Harcerek dzielą się na Chorągwie, a Chorągwie na Hufce. Hufce składają się z gromad skrzatów i zuchów, drużyn lub samodzielnych zastępów harcerzy / harcerek i jednostek wędrowników / wędrowniczek.
- B. W uzasadnionych wypadkach dopuszcza się organizowanie szczepów, które składają się z jednostek związanych ze sobą lokalnie.
- C. W wyjątkowych sytuacjach, gdzie grozi upadkiem pracy w danym ośrodku, na przykład z powodu tymczasowego braku młodzieży lub funkcyjnych, dopuszcza się szczepom męskim i żeńskim prowadzenia wspólnej pracy. Osobne wnioski uzasadniające taką potrzebę muszą być przedstawione przez hufcowego i hufcową do swoich poszczególnych władz. Zezwolenie na wspólną pracę jest udzielone przez Komendanta Chorągwi i Komendantkę Chorągwi, po uzgodnieniu przez nich warunków współpracy oraz ścisłego terminu jej trwania.

19. GROMADY, DRUŻYNY

- A. Drużyna/gromada składa się z uczestników. Drużyną / gromadą kieruje drużynowy / drużynowa mianowy/a przez Komendanta Chorągwi / Komendantkę Chorągwi lub z ich upoważnienia przez Hufcowego / Hufcową.
- B. Regulaminy wewnętrzne mogą odmiennie regulować nazwy kierowników gromad skrzatów i zuchów.

20. ORGANIZOWANIE HUFCÓW

- A. Gromady i drużyny powstałe zgodnie z przepisem art. 19, istniejące na tym samym lub pobliskim terenie (np. Obwodu), tworzą Hufiec harcerzy lub Hufiec harcerek. W razie uzasadnionej potrzeby Hufce mogą być tworzone na terytorium mniejszym niż Obwód.
- B. Pracą Hufca harcerzy kieruje Hufcowy, a Hufca harcerek – Hufcowa.
- C. Hufcowego mianuje Naczelnik Harcerzy spośród harcmistrzów lub pełnoletnich podharcmistrzów, a w uzasadnionych wypadkach spośród działaczy harcerskich. Hufcową mianuje Naczelniczka Harcerek spośród harcmistrzyń lub pełnoletnich podharcmistrzyń, a w uzasadnionych wypadkach spośród działaczek harcerskich. Naczelnik Harcerzy i Naczelniczka Harcerzy mogą przekazać swoje uprawnienia, na podstawie wydanego zarządzenia, Komendantowi Chorągwi Harcerzy i Komendantce Chorągwi Harcerek.

21. ORGANIZACJA CHORĄGWI

- A. Hufce harcerzy istniejące na terenie Okręgu tworzą Chorągiew Harcerzy, a Hufce harcerek – Chorągiew Harcerek.
- B. Pracą Chorągwi kieruje Komendant Chorągwi / Komendantka Chorągwi przy pomocy Komendy Chorągwi.
- C. Kandydata na Komendanta Chorągwi Harcerzy wybiera Konferencja Instruktorów spośród harcmistrzów, a mianuje go Naczelnik Harcerzy; kandydatkę na Komendantkę Chorągwi Harcerek wybiera Konferencja Instruktoerek spośród harcmistrzyń, a mianuje ją Naczelniczka Harcerek.

- D. Funkcja Komendanta Chorągwi / Komendantki Chorągwi nie może być pełniona bez przerwy dłużej niż 6 lat.
- E. Naczelnik Harcerzy, w przypadku Komendanta Chorągwi, a Naczelniczka Harcerzek, w przypadku Komendantki Chorągwi, może zrobić wyjątek odnośnie terenu na którym nie ma innego kandydata lub kandydatki po upływie 6-letniej kadencji.
- F. Komendant Chorągwi / Komendantka Chorągwi wchodzi do Zarządu Okręgu z urzędu (art. 45A).

22. NACZELNIK HARCERZY I NACZELNICZKA HARCEREK

- A. Na czele Organizacji Harcerzy stoi Naczelnik Harcerzy, na czele Organizacji Harcerzek – Naczelniczka Harcerzek.
- B. Organem pracy Naczelnika Harcerzy jest Główna Kwatera Harcerzy, Naczelniczki Harcerzek – Główna Kwatera Harcerzek.

23. ORGANIZACJA STARSZEGO HARCERSTWA

- A. Organizacja Starszego Harcerstwa obejmuje starsze harcerki i starszych harcerzy zorganizowanych w Kręgach Starszego Harcerstwa (art. 10B).
- B. Kręgi podlegają Głównej Kwaterze Starszego Harcerstwa, poprzez Okręgowych Kierowników Starszego Harcerstwa.
- C. Okręgowy Kierownik Starszego Harcerstwa wchodzi do Zarządu Okręgu z urzędu (art. 45A).
- D. Na czele Organizacji Starszego Harcerstwa stoi Naczelny Kierownik Starszego Harcerstwa, a organem pracy Naczelnego Kierownika Starszego Harcerstwa jest Główna Kwatera Starszego Harcerstwa.

24. ORGANIZACJA PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA (O.P.H.)

- A. Organizacja Przyjaciół Harcerstwa obejmuje:
 - a. działaczy harcerskich / działaczki harcerskie Organizacji Przyjaciół Harcerstwa,

- b. członków Kół Przyjaciół Harcerstwa.
- B. Organizacja Przyjaciół Harcerstwa działa na terenach poszczególnych Okręgów, i nie posiada struktury organizacyjnej poza Okręgami.
- C. Władzą Naczelną Organizacji Przyjaciół Harcerstwa jest Przewodniczący Z.H.P..

25. KOŁA PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA

- A. Organizacja Przyjaciół Harcerstwa dzieli się na Koła Przyjaciół Harcerstwa.
- B. Koła Przyjaciół Harcerstwa współdziałają z jednostkami organizacyjnymi harcerzy i harcerek.

26. ORGANIZOWANIE KÓŁ PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA

- A. Koła Przyjaciół Harcerstwa mogą powstawać w każdej miejscowości bądź też obejmować kilka sąsiednich osiedli. Również w jednej miejscowości, za zgodą Zarządu Okręgu, może być więcej Kół.
- B. Koło musi się składać co najmniej z 20 członków spośród działaczy harcerskich O.P.H. lub członków K.P.H.. Zarząd Okręgu, w wyjątkowych wypadkach, ma prawo obniżyć minimum liczby członków do 10.
- C. Koła Przyjaciół Harcerstwa zatwierdza i rozwiązuje Przewodniczący Zarządu Okręgu (art. 46A.e.), który jest ich przełożonym.
- D. Koło Przyjaciół Harcerstwa dokonuje rocznej rejestracji Koła i opłaca do Zarządu Okręgu, przez Okręgowego Kierownika O.P.H., składki od wszystkich członków Koła.

27. WŁADZE K.P.H.

Władzami Koła Przyjaciół Harcerstwa są:

- A. Walne zebrania Koła,
- B. Zarząd Koła,

C. Komisja Rewizyjna Koła.

28. WALNE ZEBRANIA K.P.H.

- A. Walne zebrania członków Koła mogą być zwyczajne lub nadzwyczajne.
- B. Zwyczajne walne zebranie Koła musi być zwoływane przynajmniej raz na rok.
- C. Nadzwyczajne walne zebranie jest zwoływane:
 - a. według uznania Zarządu Koła,
 - b. na żądanie Komisji Rewizyjnej Koła,
 - c. na żądanie 1/3 członków Koła,
 - d. na żądanie wyższych władz Związku.
- D. Data, godzina, miejsce i proponowany porządek walnego zebrania Koła muszą być podane do wiadomości co najmniej na dwa tygodnie przed jego terminem.
- E. Walne zebrania są prawomocne bez względu na liczbę przybyłych członków Koła. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów.

29. UPRAWNIENIA WALNEGO ZEBRANIA KOŁA

Walne zebranie Koła:

- A. rozpatruje i zatwierdza sprawozdanie zarządu Koła oraz wnioski Komisji Rewizyjnej, udziela absolutorium zarządowi,
- B. dokonuje wyboru zarządu i komisji rewizyjnej,
- C. uchwała wnioski do programu pracy i budżet na rok następny,
- D. rozpatruje wnioski przedstawione przez zarząd lub poszczególnych członków,
- E. uchwałą $\frac{3}{4}$ głosów może powziąć decyzję o rozwiązaniu Koła, przy obecności przynajmniej jednej trzeciej liczby członków Koła. Przewodniczący Koła zgłasza wniosek do Przewodniczącego Zarządu Okręgu, który podejmuje ostateczną decyzję o rozwiązaniu Koła zgodnie z art.46A.e.

30. WYBORY i SKŁAD ZARZĄDU K.P.H.

- A. Zarząd Koła wybierany jest przez walne zebranie na okres jednego roku i składa się przynajmniej z czterech członków
- B. Pierwsze zebranie wszystkich członków Zarządu Koła, tak z wyboru, jak i z urzędu, powołuje przewodniczący ostatniego walnego zebrania.
- C. Zarząd wybiera spośród siebie przewodniczącego, wiceprzewodniczącego, sekretarza i skarbnika. Za zezwoleniem Zarządu Okręgu, walne zebranie Koła może bezpośrednio wybrać przewodniczącego, wiceprzewodniczącego, sekretarza i skarbnika, w którym wypadku pierwsze zebranie członków Zarządu Koła zwołuje nowo wybrany przewodniczący Koła.
- D. Ponadto w skład zarządu wchodzi z urzędu, kierownicy jednostek organizacyjnych, z którymi współdziała dane Koło.
- E. Zarząd Koła jest zatwierdzany przez Zarząd Okręgu (art. 48A.d.).
- F. Przewodniczący zwołuje zebranie zarządu przynajmniej 6 razy do roku.
- G. Przewodniczący zobowiązany jest zwołać zebranie zarządu na żądanie jednego z członków zarządu oraz na żądanie wyższych władz Związku.

31. UPRAWNIENIA i OBOWIĄZKI ZARZĄDU K.P.H.

- A. Do kompetencji zarządu Koła należy kierowanie sprawami Koła, a w szczególności:
 - a. reprezentacja Koła,
 - b. propaganda harcerska i jednanie członków,
 - c. przyjmowanie i wykreślanie członków Koła,
 - d. realizowanie celów Koła, pomoc moralna, fizyczna i finansowa jednostkom przy których istnieje Koło,
 - e. gromadzenie funduszy na rzecz jednostek organizacyjnych Z.H.P. przez składki członkowskie, imprezy dochodowe i darowizny,
 - f. gospodarowanie w ramach uchwalonego budżetu (art. 29C),
 - g. składanie Zarządowi Okręgu pisemnych sprawozdań oraz sprawozdań finansowych w terminie ustalonym przez Zarząd Okręgu, oraz uiszczanie opłat w terminie ustalonym przez Zarząd Okręgu,
 - h. opracowanie preliminarzy budżetowych oraz ich przedstawianie na

- walnym zebraniu Koła,
- i. zwoływanie zebrań Koła, wykonywanie uchwał i zaleceń walnego zebrania Koła (art. 29C), oraz zarządzeń Zarządu Okręgu (art. 48A.d.),
 - j. składanie sprawozdań ze swojej działalności oraz stawianie wniosków na walnym zebraniu Koła (art. 29A i 29D).
- B. Zarząd Koła może być zawieszony w czynnościach przez Zarząd Okręgu; wszelkie czynności przejmuje wówczas osoba wyznaczona przez Zarząd Okręgu (art. 48A.d.).
- C. K.P.H. nie kontroluje gospodarki finansowej jednostek harcerskich, co należy do Komend Chorągwi, ale ma prawo wiedzieć na jakie cele zostały użyte dotacje udzielone im przez Koło. Programy jednostek harcerskich są pod kontrolą Komend Chorągwi (art. 21B).
- D. W wypadku rozwiązania Koła, majątek oraz akta Koła przejmuje Zarząd Okręgu lub Obwodu.

32. KOMISJA REWIZYJNA K.P.H.

- A. Komisja Rewizyjna Koła składa się z 3 członków i 1 lub 2 zastępców, wybieranych przez walne zebranie Koła na jeden rok (art. 29B). Sprawuje kontrolę nad gospodarką finansową Koła.
- B. Komisja Rewizyjna Koła sprawdza książki kasowe przynajmniej raz w roku i przedstawia sprawozdanie pisemne na walnym zebraniu Koła.
- C. Komisja Rewizyjna Koła wybiera z pośród siebie Przewodniczącego Komisji.

33. OBWODOWY KIEROWNIK K.P.H.

Pracę Kół Przyjaciół Harcerstwa na terenie Obwodu koordynuje Obwodowy Kierownik Kół Przyjaciół, wybierany co roku przez przewodniczących wszystkich Kół w obwodzie i zatwierdzany przez Przewodniczącego Zarządu Okręgu (art. 46A.f.).

34. OKRĘGOWY KIEROWNIK ORGANIZACJI PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA

- A. Pracą Kół Przyjaciół Harcerstwa na terenie Okręgu kieruje z ramienia Zarządu Okręgu Okręgowy Kierownik O.P.H..
- B. Kandydata na Okręgowego Kierownika O.P.H. wybiera Konferencja Kół Przyjaciół Harcerstwa podczas Zjazdu Okręgu, a zatwierdza Przewodniczący Zarządu Okręgu (art. 46A.f.).
- C. Okręgowy Kierownik O.P.H. wchodzi w skład osobowy Zarządu Okręgu.

35. PRZEDSTAWICIEL ORGANIZACJI PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA
w NACZELNICTWIE

Organizację Przyjaciół Harcerstwa reprezentuje w Naczelnictwie Przedstawiciel O.P.H. który również koordynuje pracę Organizacji, zgodnie z art. 69.

ROZDZIAŁ V

PODZIAŁ TERYTORIALNY

36. OBWODY, OKRĘGI

- A. Pod względem terytorialnym, Z.H.P. dzieli się na Okręgi, a Okręgi na Obwody, które obejmują wszystkie jednostki organizacyjne działające na danym terenie.
- B. W uzasadnionych sytuacjach Naczelnictwo może ustalić inną formę organizacyjną dla poszczególnych terenów.

37. TWORZENIE OKRĘGÓW i OBWODÓW

- A. Okręgi zatwierdza i rozwiązuje Naczelnictwo Z.H.P. (art. 65J).
- B. Obwody w Okręgu zatwierdza i rozwiązuje Zarząd Okręgu (art. 48A.c.).

38. SAMODZIELNE OŚRODKI

Na terenach, gdzie praca harcerska nie jest jeszcze dostatecznie rozbudowana i nie posiada struktury organizacyjnej, Naczelnictwo Z.H.P. powołuje samodzielne ośrodki harcerskie. Ośrodki takie pracują na podstawie regulaminów uchwalonych przez Naczelnictwo Z.H.P..

39. GRANICE OKRĘGÓW

Granice Okręgów, w miarę możliwości, winny być zgodne z granicami państw.

40. WŁADZE OKRĘGÓW

Władze Okręgów stanowią:

- A. Zjazd Okręgu,
- B. Przewodniczący Zarządu Okręgu,
- C. Zarząd Okręgu,
- D. Komisja Rewizyjna Okręgu,
- E. Sąd Harcerski Okręgu.

41. ZJAZD OKRĘGU

- A. W Zjeździe Okręgu biorą udział:
 - a. Przewodniczący Zarządu Okręgu,
 - b. członkowie: Zarządu Okręgu, Komisji Rewizyjnej Okręgu, Sądu Harcerskiego Okręgu, Komendant Chorągwi i Komendantka Chorągwi, Okręgowy Kierownik Starszego Harcerstwa, Kapelan Okręgu, Okręgowy Kierownik O.P.H., Przewodniczący Zarządów Obwodów, Obwodowi Kierownicy Starszego Harcerstwa, Obwodowi Kierownicy K.P.H. i Kapelani Obwodów,
 - c. Hufcowi i Hufcowe,
 - d. harcmistrze i harcmistrzynie, podharcmistrze i podharcmistrzynie, działacze harcerscy i działaczki harcerskie w O.P.H., działacze harcerscy i działaczki harcerskie, oraz przewodnicy, przewodniczki, instruktorki ruchowe w Organizacji Harcerzy, i instruktorzy ruchowi w Organizacji Harcerek jeżeli mają ukończone 18 lat,
 - e. Kierownicy lub zastępcy Kierowników Kręgów Starszego Harcerstwa zarejestrowanych w Głównej Kwaterze Starszego Harcerstwa,
 - f. Przewodniczący lub zastępcy Przewodniczących Kół Przyjaciół Harcerstwa zarejestrowanych w Zarządzie Okręgu.
- B. Wszyscy uczestnicy Zjazdu Okręgu wymienieni w art. 41 A.a. do f. mają prawo udziału w Zjeździe o ile wywiązali się z obowiązków organizacyjnych. Przewodnicy, przewodniczki, instruktorki ruchowe w Organizacji Harcerzy, i instruktorzy ruchowi w Organizacji Harcerek głosują w wyborach na Zjeździe Okręgu, a po ukończeniu lat 21 mogą również być wybrani do władz Okręgu.

- C. Jeżeli liczba uprawnionych do udziału w Zjeździe Okręgu z grup określonych w art. 41A.d. do f. przekroczy 200 osób, będą one brały udział w Zjeździe przez swoich delegatów. Liczba delegatów z grupy d. nie może przekroczyć 40 osób, a z grup e. i f. łącznie 60 osób.

42. KOMPETENCJE ZJAZDU OKRĘGU

A. Zjazd Okręgu:

- a. decyduje ostatecznie w sprawach Okręgu niezastrzeżonych Władzom Naczelnyemu Związku,
- b. wybiera Przewodniczącego i Zarząd Okręgu, oraz Komisję Rewizyjną Okręgu i Sąd Harcerski Okręgu,
- c. przyjmuje sprawozdania: Przewodniczącego Zarządu Okręgu, Okręgowego Kierownika O.P.H., Skarbnika Okręgu, Komisji Rewizyjnej Okręgu i Sądu Harcerskiego Okręgu. Wysłuchuje sprawozdań Komendanta Chorągwi, Komendantki Chorągwi, Okręgowego Kierownika Starszego Harcerstwa i Kapelana Okręgu,
- d. udziela absolutorium Zarządowi Okręgu,
- e. zatwierdza budżet Zarządu Okręgu,
- f. uchwała wnioski w sprawie likwidacji Okręgu,
- g. w porozumieniu z Naczelnictwem ustala prawną pozycję Okręgu w stosunku do władz i prawa kraju działania, np. umowy, akty prawne, statuty, nieruchomości, ubezpieczenia, regulaminy bezpieczeństwa, opinie biegłego rewidenta itp.,
- h. uchwała wnioski i zalecenia dotyczące całości pracy Okręgu,
- i. ma prawo uchwalenia wniosków na Zjazd Ogólny,
- j. decyduje w sprawach dodania do Przyrzeczenia zdania o lojalności do kraju zamieszkania zgodnie z art. 5C.

- B. Zjazd Okręgu jest prawomocny bez względu na ilość obecnych. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów za wyjątkiem art. 42A.f., gdzie wymagana jest większość 3/4 głosów uprawnionych do wzięcia udziału w Zjeździe Okręgu.

43. TERMIN ZJAZDU OKRĘGU

- A. Zjazd odbywa się co dwa lata. Zwołuje go Zarząd Okręgu, zawiadamiając uprawnionych poprzez Komendanta Chorągwi, Komendantkę Chorągwi, Okręgowego Kierownika Starszego Harcerstwa, Okręgowego Kierownika O.P.H., Obwody oraz Komisję Rewizyjną Okręgu i Sąd Harcerski Okręgu co najmniej dwa miesiące przed terminem Zjazdu, podając porządek obrad.
- B. O terminie Zjazdu Okręgu Zarząd Okręgu zawiadamia Naczelnictwo Z.H.P..

44. NADZWYCZAJNY ZJAZD OKRĘGU

Nadzwyczajny Zjazd Okręgu zwołuje Zarząd Okręgu z własnej inicjatywy, na żądanie Komisji Rewizyjnej Okręgu lub z polecenia Naczelnictwa Z.H.P.. Nadzwyczajny Zjazd Okręgu winien być ogłoszony w ciągu najdalej jednego miesiąca od wpłynięcia żądania lub polecenia, z zachowaniem warunków art. 43.

45. SKŁAD OSOBOWY ZARZĄDU OKRĘGU

- A. Zarząd Okręgu składa się z Przewodniczącego Zarządu Okręgu, Okręgowego Kierownika O.P.H., oraz 9 – 15 osób pełnoletnich wybranych spośród członków Związku. Ponadto w skład Zarządu wchodzi z urzędu Komendant Chorągwi Harcerzy i Komendantka Chorągwi Harcerki, Okręgowy Kierownik Starszego Harcerstwa i Kapelan Okręgu. W składzie Zarządu (9 – 15 osób) powinna znaleźć się proporcjonalna reprezentacja organizacji harcerskich.
- B. Kadencja Zarządu Okręgu trwa dwa lata.
- C. W razie ustąpienia któregoś z członków Zarządu Okręgu podczas trwania kadencji, Zarząd uzupełnia się przez kooptację.
- D. Zarządowi Okręgu przysługuje, w razie potrzeby, prawo kooptacji dodatkowych członków do Zarządu. Ilość członków dokooptowanych nie może przekroczyć 1/3 członków z wyboru.
- E. Dokooptowany członek pełni funkcję do upływu kadencji Zarządu Okręgu.

F. Skład Zarządu Okręgu oraz wszelkie w nim zmiany zatwierdza Naczelnictwo (art. 65K).

46. OBOWIĄZKI i UPRAWNIENIA PRZEWODNICZĄCEGO ZARZĄDU OKRĘGU

A. Przewodniczący Zarządu Okręgu:

- a. reprezentuje na zewnątrz Z.H.P. na terenie Okręgu,
- b. kieruje pracą Zarządu Okręgu,
- c. jest odpowiedzialny za wykonywanie uchwał i postanowień Zjazdu Okręgu,
- d. jest odpowiedzialny za status prawny Związku Harcerstwa Polskiego w stosunku do praw i obowiązków w kraju działania zgodnie z art. 42A.g.,
- e. zatwierdza i rozwiązuje Koła Przyjaciół Harcerstwa na terenie Okręgu oraz jest ich przełożonym (art. 26C). Stawia wniosek o mianowaniu działaczy / działaczek harcerskich O.P.H. (art. 9D),
- f. zatwierdza Okręgowego Kierownika O.P.H. (art. 34B) i, w razie potrzeby, Obwodowego Kierownika K.P.H. (art. 33),
- g. czuwa nad atmosferą, ideologią i harmonijną współpracą Organizacji Z.H.P. w Okręgu,
- h. wydaje okólniki,
- i. zwołuje zebrania Zarządu Okręgu zgodnie z art. 47,
- j. współpracuje ściśle z Przewodniczącym Z.H.P., informuje Naczelnictwo o pracach Okręgu oraz przedstawia kopie protokołów z zebrań Zarządu Okręgu do Sekretarza Generalnego w ciągu dwóch tygodni od ich przyjęcia przez kolejne zebranie Zarządu Okręgu,
- k. wysyła do Naczelnictwa kopię statutu podmiotu prawnego, który stanowi Okręg i wszelkich do niego zmian, oraz Regulaminy Okręgu.

B. Przewodniczącym Zarządu Okręgu powinien być harcmistrz lub harcmistrzyni.

C. Funkcja Przewodniczącego Zarządu Okręgu nie może być pełniona bez przerwy dłużej niż 6 lat z wyjątkiem odnośnie terenów na których nie ma innego kandydata po upływie 6-letniej kadencji.

47. ZEBRANIA ZARZĄDU OKRĘGU

A. Przewodniczący Zarządu Okręgu powinien zwołać pierwsze zebranie Zarządu Okręgu nie później niż 21 dni po Zjeździe Okręgu.

Przewodniczący Zarządu Okręgu zwołuje zebrania Zarządu przynajmniej cztery razy do roku. Ponadto, jest zobowiązany zwołać zebranie Zarządu Okręgu na żądanie 1/3 członków lub na polecenie Naczelnictwa Z.H.P.. Członkowie Zarządu mogą uczestniczyć w zebraniach przez telekonferencję.

- B. W warunkach gdzie zebrania plenarne Zarządu Okręgu mogą być niepraktyczne, Zarząd Okręgu może ukonstytuować Prezydium Zarządu, składającego się minimalnie z: Przewodniczącego lub Wice-przewodniczącego, Sekretarza, Skarbnika, Komendanta Chorągwi, Komendantki Chorągwi, Okręgowego Kierownika Starszego Harcerstwa, Kapelana Okręgu i Okręgowego Kierownika O.P.H.. Przy ukonstytuowaniu Prezydium, zebrania Prezydium mogą zastąpić zebrania pełnego Zarządu, z tym że zebrania pełnego Zarządu Okręgu muszą się odbyć przynajmniej dwa razy do roku.
- C. Zebranie Zarządu Okręgu jest prawomocne przy udziale Przewodniczącego Zarządu Okręgu, Komendanta Chorągwi i Komendantki Chorągwi lub ich zastępców oraz połowy pozostałych członków Zarządu.

48. OBOWIĄZKI I UPRAWNIENIA ZARZĄDU OKRĘGU

- A. Do Zarządu Okręgu należy:
 - a. propagowanie harcerstwa i krzewienie jego ideologii,
 - b. pomoc materialna i moralna jednostkom organizacyjnym,
 - c. zatwierdzanie i znoszenie Obwodów Z.H.P. (art. 37) oraz czuwanie nad ich działalnością,
 - d. organizowanie Kół Przyjaciół Harcerstwa i zatwierdzanie ich zarządów (art. 30E), oraz określenie kierunku i zakresu ich działania. Zarząd Okręgu ma prawo zawiesić zarząd Koła Przyjaciół Harcerstwa (art. 31B),
 - e. administrowanie funduszami i majątkiem Okręgu,
 - f. przygotowanie budżetu Zarządu Okręgu na Zjazd Okręgu (art. 42A.e.),
 - g. kontrola gospodarki finansowej wszystkich jednostek harcerskich podległych Okręgowi oraz komisji powołanych przez Zarząd Okręgu,
 - h. czuwanie nad wydawnictwami Zarządu Okręgu,
 - i. przygotowanie sprawozdań na Zjazd Okręgu (art. 42A.c.) oraz dla Zjazdu Ogólnego (art. 57C),
 - j. zwoływanie Zjazdu Okręgu (art. 43A),
 - k. powoływanie komisji do zadań specjalnych,

- l. zapewnienie należytej pozycji prawnej wszystkim jednostkom na terenie Okręgu zgodnie z art. 42A.g.,
 - m. podejmowanie działań mających na celu ograniczenie ryzyka, szczególnie pod względem reputacji i odpowiedzialności prawnej Związku na terenie Okręgu.
 - n. przyjmowanie członków wspierających (art. 2A), o ile został do tego upoważniony przez Naczelnictwo,
 - o. zastosowanie zaleceń i wskazówek Naczelnej Rady Harcerskiej o ile nie są sprzeczne z obowiązującym prawem w miejscu, gdzie Okręg się znajduje ani z obowiązującym statutem podmiotu prawnego, który stanowi Okręg (art. 62G),
 - p. ustalanie wysokości składek dla członków K.P.H. (art. 76C),
 - q. przesyłanie do Przedstawiciela O.P.H. w Naczelnictwie zestawienia rocznej rejestracji wszystkich Kół Przyjaciół Harcerstwa na terenie Okręgu ze stanów na dzień 31 grudnia w terminie do 31 marca każdego roku. Zestawienie będzie zawierało stany liczebne poszczególnych Kół Przyjaciół Harcerstwa oraz imienny wykaz czynnych działaczy harcerskich O.P.H.
- B. Zarząd Okręgu działa zgodnie z obowiązującym prawem na swoim terenie, oraz ze statutem podmiotu prawnego, który stanowi Okręg.
- C. Decyzje Zarządu Okręgu podjęte w ramach punktu 48A.m są obowiązujące dla władz i członków Organizacji Harcerek, Organizacji Harcerzy, Organizacji Starszego Harcerstwa i Organizacji Przyjaciół Harcerstwa w Okręgu i władze wewnętrzne poszczególnych Organizacji stosują się do tych decyzji Zarządu Okręgu.
- D. Korespondencję Zarządu Okręgu podpisuje Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący oraz Sekretarz. Czeki podpisuje Skarbnik Okręgu i Przewodniczący lub inny upoważniony członek Zarządu. Umowy i akty urzędowe oraz inne dokumenty natury prawnej podpisuje Przewodniczący Zarządu Okręgu oraz osoby upoważnione do tego przez Zjazd Okręgu lub w specjalnych wypadkach przez Zarząd Okręgu. Powyższe czynności muszą być zgodne z przepisami prawnymi kraju działania oraz zgodne z interesami organizacji harcerskich i Okręgu.

49. ZARZĄD OKRĘGU i KOMENDANCI CHORĄGWI

- A. Zarządowi Okręgu przysługuje w stosunku do Komendanta i Komendantki Chorągwi prawo czynienia uwag z wyjątkiem spraw

związanymi z zarządzaniem ryzykiem, w których decyzja Zarządu Okręgu przeważa.

- B. Kwestie sporne między Zarządem Okręgu i Komendantem Chorągwi / Komendantką Chorągwi rozstrzyga Naczelnictwo Z.H.P. lub z jego upoważnienia Naczelnik Harcerzy / Naczelniczka Harcerek z tym, że przez czas sporu obowiązuje decyzja Zarządu Okręgu.

50. KOMISJA REWIZYJNA OKRĘGU

- A. Komisja Rewizyjna Okręgu składa się z pięciu członków i dwóch zastępców wybranych przez Zjazd Okręgu (art. 42A.b.).
- B. W celu uniknięcia możliwych zarzutów i konfliktów interesów:
 - a. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Okręgu nie powinien mieć powiązań z osobami odpowiedzialnymi za książki które Komisja będzie kontrolować, z których mógłby wyniknąć taki konflikt,
 - b. członkowie Komisji Rewizyjnej nie powinni kontrolować ksiąg podmiotów, za które odpowiedzialna jest osoba, z którą członek Komisji ma powiązania, z których mógłby wyniknąć konflikt interesów.
- C. W razie gdyby podczas trwania kadencji nastąpiła sytuacja określona w art. 50B.a., Komisja Rewizyjna Okręgu wybiera spośród siebie nowego Przewodniczącego.
- D. Komisja Rewizyjna Okręgu:
 - a. kontroluje i sprawdza celowość gospodarki finansowej Zarządu Okręgu i ma prawo kontroli wszystkich podległych mu jednostek na terenie,
 - b. ma obowiązek kontroli finansowej komórek i komisji powołanych przez Zjazd Okręgu i Zarząd Okręgu,
 - c. przeprowadza kontrolę co najmniej raz na rok,
 - d. sprawuje nadzór nad działalnością Komisji Rewizyjnych Kół Przyjaciół Harcerstwa działających w Okręgu,
 - e. składa sprawozdanie pisemne na Zjeździe Okręgu (art. 41A.c.).
- E. Kadencja Komisji Rewizyjnej trwa dwa lata i jest równa kadencji Zarządu Okręgu.
- F. Szczegóły działania Komisji Rewizyjnej Okręgu określa Regulamin Komisji Rewizyjnych.

51. SĄD HARCERSKI OKRĘGU

- A. Sąd Harcerski Okręgu składa się z trzech, pięciu lub siedmiu członków wybranych przez Zjazd Okręgu (art. 42A.b.). Zjazd Okręgu każdorazowo przed wyborami decyduje z ilu członków będzie się składać Sąd Harcerski Okręgu.
- B. Ustrój i tryb postępowania Sądu Harcerskiego Okręgu określa Regulamin Sądów Harcerskich.
- C. Kadencja Sądu Harcerskiego Okręgu trwa dwa lata i jest równa kadencji Zarządu Okręgu.

52. REGULAMINY OKRĘGÓW

Sprawy nie objęte Regulaminem Głównym, wynikające specyficznie z danego terenu, ustala regulamin danego Okręgu.

53. ZARZĄD OBWODU

- A. Na czele Obwodu stoi Zarząd Obwodu, w skład którego wchodzi:
 - a. Hufcowi,
 - b. Obwodowy Kierownik Starszego Harcerstwa,
 - c. Obwodowy Kierownik Kół Przyjaciół Harcerstwa,
 - d. Obwodowy Kapelan.
- B. Zarząd Obwodu wybiera przewodniczącego, sekretarza i skarbnika.
- C. Organizację Obwodu określa regulamin wewnętrzny Okręgu.

54. KOMPETENCJE ZARZĄDU OBWODU

Do kompetencji Zarządu Obwodu należy:

- A. reprezentacja harcerstwa wobec władz i społeczeństwa na danym terenie,
- B. koordynowanie wystąpień harcerstwa na zewnątrz,
- C. zbieranie funduszy na potrzeby pracy harcerskiej.

ROZDZIAŁ VI

WŁADZE NACZELNE

55. WŁADZE ZWIĄZKU

Władzami Naczelnymi Z.H.P. są:

- A. Zjazd Ogólny Z.H.P.,
- B. Naczelna Rada Harcerska,
- C. Przewodniczący Z.H.P.,
- D. Naczelnictwo Z.H.P.,
- E. Naczelnik Harcerzy,
- F. Naczelniczka Harcerek,
- G. Naczelny Kierownik Starszego Harcerstwa,
- H. Komisja Rewizyjna Związku,
- I. Naczelny Sąd Harcerski.

56. ZJAZD OGÓLNY

- A. W Zjeździe Ogólnym biorą udział, o ile wywiązali się z obowiązków organizacyjnych:
 - a. harcmistrze i harcmistrzynie,
 - b. Hufcowi i Hufcowe,
 - c. Kierownicy Kręgów Starszego Harcerstwa, zarejestrowanych w Głównej Kwaterze Starszego Harcerstwa, liczących przynajmniej 15 osób,
 - d. Przewodniczący Kół Przyjaciół Harcerstwa, zarejestrowanych w Zarządzie Okręgu, liczących przynajmniej 20 osób, o ile są harcmistrzami / harcmistrzyniami, lub działaczami / działaczkami harcerskimi, względnie działaczami / działaczkami harcerskimi O.P.H.,
 - e. członkowie Władz Naczelnych wymienionych w art. 55B do 55I włącznie.
 - f. Kapelani Okręgów,
 - g. Okręgowi Kierownicy Starszego Harcerstwa,
 - h. Okręgowi Kierownicy O.P.H..

- B. Zasady rejestracji Kręgów Starszego Harcerstwa w Głównej Kwaterze Starszego Harcerstwa i Kół Przyjaciół Harcerstwa w Zarządzie Okręgu, zawarte są w Regulaminie Zjazdu Ogólnego.
- C. Udział w Zjeździe Ogólnym osób wymienionych w art. 56A.a. do d. określa Regulamin Zjazdu Ogólnego.

57. KOMPETENCJE ZJAZDU OGÓLNEGO

Zjazd Ogólny jest najwyższą władzą Związku i ma następujące kompetencje:

- A. decyduje ostatecznie w sprawach ideowych Związku,
- B. przyjmuje sprawozdania:
 - a. Przewodniczącego Związku, z pracy Naczelnictwa i Naczelnej Rady Harcerskiej,
 - b. członków Naczelnictwa wyszczególnionych w art. 64A.b. do i.,
 - c. Komisji Rewizyjnej Związku,
 - d. Naczelnego Sądu Harcerskiego,
- C. wysłuchuje sprawozdania Przewodniczących Zarządów Okręgów,
- D. udziela absolutorium Naczelnictwu,
- E. wybiera spośród siebie:
 - a. Przewodniczącego Z.H.P.,
 - b. Przedstawiciela Organizacji Przyjaciół Harcerstwa w Naczelnictwie,
- F. potwierdza wybór Naczelnika Harcerzy, Naczelniczki Harcerki i Naczelnego Kierownika Starszego Harcerstwa wybranych zgodnie z art. 68C,
- G. wybiera spośród harcmistrzów, harcmistrzyń, działaczy i działaczek harcerskich którzy wywiązali się z obowiązków organizacyjnych i w razie nieobecności na Zjeździe Ogólnym przekazali pisemną zgodę na przyjęcie kandydatury:
 - a. Wice-przewodniczącego ZHP,
 - b. Sekretarza Generalnego,
 - c. Skarbnika Generalnego,
 - d. 5 członków Naczelnictwa,

- H. wybiera Naczelnego Kapelana zgodnie z Regulaminem Kapelanów Harcerskich,
- I. wybiera 10 członków Naczelnej Rady Harcerskiej zgodnie z art. 61E,
- J. wybiera Komisję Rewizyjną Związku spośród harcmistrzów, harcmistrzyń, działaczy i działaczek harcerskich którzy wywiązali się z obowiązków organizacyjnych i w razie nieobecności na Zjeździe Ogólnym wyrazili pisemną zgodę na przyjęcie kandydatury,
- K. wybiera Naczelny Sąd Harcerski spośród harcmistrzów i harcmistrzyń którzy wywiązali się z obowiązków organizacyjnych i w razie nieobecności na Zjeździe Ogólnym wyrazili pisemną zgodę na przyjęcie kandydatury,
- L. rozpatruje wnioski i uchwały, które wpłynęły zgodnie z Regulaminem Głównym i Regulaminem Zjazdu Ogólnego,
- M. uchwała Regulaminy zgodnie z art. 81,
- N. ustala wysokość opłat organizacyjnych na wniosek Naczelnictwa, zgodnie z art. 76A i B,
- O. uchwała trzyletni preliminarz budżetowy Związku, przygotowany przez Naczelnictwo,
- P. głosuje nad wnioskami odnośnie powołania dożywotnich członków Naczelnej Rady Harcerskiej,
- R. decyduje w sprawach majątku i gospodarki Związku.

58. ZWOŁANIE ZWYCZAJNEGO ZJAZDU OGÓLNEGO

- A. Zwyczajny Zjazd Ogólny odbywa się co trzy lata.
- B. Zwyczajny Zjazd Ogólny zwołuje Naczelnictwo Z.H.P., zawiadamiając o terminie przynajmniej 6 miesięcy przed terminem, z podaniem porządku obrad, oraz terminu do którego wnioski na Zjazd powinny wpłynąć do Naczelnictwa żeby były uwzględnione.

59. ZWOŁANIE NADZWYCZAJNEGO ZJAZDU OGÓLNEGO

- A. Nadzwyczajny Zjazd Ogólny zwołuje Naczelnictwo Z.H.P. :
- a. z własnej inicjatywy, względnie,
 - b. na żądanie Komisji Rewizyjnej Związku, Naczelnej Rady Harcerskiej lub 100 harcmistrzów/ harcmistrzyń.
- B. Żądanie zwołania Nadzwyczajnego Zjazdu Ogólnego zgodnie z art. 59A.b. winno być przedłożone na piśmie z podaniem porządku obrad.
- C. Naczelnictwo ogłasza Nadzwyczajny Zjazd Ogólny:
- a. zwołany z własnej inicjatywy zgodnie z art. 59A.a. w trybie jak Zwyczajny Zjazd Ogólny,
 - b. zwołany na żądanie zgodnie z art. 59A.b. w ciągu najdalej miesiąca od daty wpłynięcia żądania w tej sprawie.
- D. Nadzwyczajny Zjazd Ogólny zwołany na żądanie zgodnie z art. 59A.b. odbywa się w terminie do sześciu miesięcy od jego ogłoszenia, lub w przedłużonym terminie za zgodą podmiotu który Nadzwyczajny Zjazd zażądał.
- E. Nie zależnie od tego czy Nadzwyczajny Zjazd Ogólny jest zwołany zgodnie z art. 59A.a. czy b., Zjazd w sprawach dot. zmian do Regulaminu Głównego nie może się odbyć wcześniej niż sześć miesięcy po jego ogłoszeniu.
- F. Nadzwyczajny Zjazd Ogólny posiada wszystkie kompetencje Zwyczajnego Zjazdu Ogólnego z tym, że może rozpatrywać tylko te sprawy dla których Nadzwyczajny Zjazd został zwołany.
- G. W Nadzwyczajnym Zjeździe Ogólnym biorą udział delegaci wybrani w nowych wyborach.

60. PRAWOMOCNOŚĆ ZJAZDU OGÓLNEGO

Zjazd Ogólny jest prawomocny bez względu na liczbę osób obecnych. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, za wyjątkiem uchwał zastrzeżonych w artykule 80.

61. NACZELNA RADA HARCERSKA

- A. Naczelna Rada Harcerska działająca poza granicami Kraju składa się z:
- Przewodniczącego Z.H.P. i członków Naczelnictwa Z.H.P.,
 - ustępującego Przewodniczącego Z.H.P. oraz dożywotnio powołanych członków Rady,
 - Przewodniczących Komisji Rewizyjnej Związku i Naczelnego Sądu Harcerskiego,
 - Przewodniczących Zarządów Okręgów,
 - Komendantów Chorągwi i Komendantek Chorągwi,
 - 10 członków wybranych przez Zjazd Ogólny zgodnie z art. 57I.
- B. W razie niemożliwości udziału w zebraniu Naczelnej Rady Harcerskiej Naczelnego Kapelana, Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Związku lub Przewodniczącego Naczelnego Sądu, może zastąpić go/ją wydelegowany zastępca, który powinien być, w przypadku Naczelnego Kapelana, kapelanem, a w innych przypadkach członkiem Komisji Rewizyjnej lub Sądu.
- C. Kadencja członków z urzędu trwa tak długo jak okres pełnienia ich funkcji.
- D. Kadencja członków z wyboru trwa trzy lata i jest równa kadencji Naczelnictwa (art. 64B).
- E. Członkami Naczelnej Rady Harcerskiej z wyboru w/g art. 61A.f. mogą zostać harcmistrzynie, harcmistrze i działacze harcerscy/działaczki harcerskie którzy spełniają wszystkie następujące warunki:
- pełnili funkcję Hufcowej, Hufcowego, Komendanta Chorągwi, Komendantki Chorągwi, Okręgowego Kierownika Starszego Harcerstwa, Przewodniczącego Zarządu Okręgu, Naczelniczki Harcerek, Naczelnika Harcerzy, Naczelnego Kierownika Starszego Harcerstwa, Przewodniczącego lub Wice-Przewodniczącego Z.H.P. lub funkcję wychowawczą na szczeblu Hufca lub wyżej przez okres co najmniej dwóch lat,
 - brali udział w przynajmniej dwóch Zjazdach Ogólnych (łącznie z tym na którym kandydują na członka Naczelnej Rady Harcerskiej),
 - wywiązali się z obowiązków organizacyjnych,
 - w razie nieobecności na Zjeździe Ogólnym wyrazili zgodę na piśmie być wybranym do Naczelnej Rady Harcerskiej.

62. KOMPETENCJE NACZELNEJ RADY HARCERSKIEJ

Naczelna Rada Harcerska działająca poza granicami Kraju:

- A. czuwa nad zachowaniem jedności, tradycji i kierunku ideowego Związku,
- B. zajmuje stanowisko wobec społecznie ważnych zagadnień,
- C. przyjmuje międzyjazdowe sprawozdanie Przewodniczącego Z.H.P. z działalności Naczelnictwa, biorąc pod uwagę uchwały i zalecenia Zjazdu Ogólnego,
- D. przyjmuje międzyjazdowe sprawozdanie finansowe, oraz zatwierdza zmiany do budżetu Naczelnictwa o ile budżet odbiega od preliminarza uchwalonego przez Zjazd Ogólny,
- E. wysłuchuje międzyjazdowe sprawozdania Przewodniczących Komisji Rewizyjnej Związku i Naczelnego Sądu Harcerskiego,
- F. rozpatruje odwołania Zarządów Okręgów od decyzji Naczelnictwa Z.H.P.,
- G. uchwała wskazówki i instrukcje dla Naczelnictwa i Zarządów Okręgów,
- H. powołuje stałą Komisję Regulaminów i Wniosków składającą się z członków Naczelnej Rady Harcerskiej oraz osób z poza Naczelnej Rady, która opracowuje regulaminy i projekty zmian do regulaminów oraz interpretuje regulaminy i uchwały Zjazdu Ogólnego,
- I. przedstawia swoje wnioski na Zjazd Ogólny, oraz poprzez Komisję Regulaminów i Wniosków, opiniuje wnioski zgłaszane do Naczelnictwa na Zjazd Ogólny,
- J. udziela rady lub opinii w sprawach przedstawionych przez Naczelnictwo lub Zarządy Okręgów,
- K. powołuje stałe i specjalne komisje, które pracują między zebraniem Rady, składające się z członków Naczelnej Rady Harcerskiej i osób z poza Naczelnej Rady,
- L. wybiera spośród siebie przewodniczących komisji określonych w art. 62H i K,
- M. w razie wakatu, wybiera na prośbę Naczelnictwa zastępczych członków Naczelnictwa za wyjątkiem Naczelniczki Harcerki, Naczelnika Harcerzy, i

Naczelnego Kierownika Starszego Harcerstwa oraz Naczelnego Kapelana. Kadencja członków zastępczych wybranych przez Naczelną Radę trwa do następnego Zjazdu Ogólnego, tak długo jak kadencja reszty członków Naczelnictwa.

63. ZWOŁANIE ZEBRAŃ NACZELNEJ RADY HARCERSKIEJ

- A. Zebranie konstytuujące Naczelnej Rady Harcerskiej odbywa się bezpośrednio po Zjeździe Ogólnym. Zebranie konstytuujące zwołuje Przewodniczący Z.H.P., który przewodniczy zebraniu.
- B. Następne zebranie Naczelnej Rady Harcerskiej zwołuje Przewodniczący Z.H.P., przynajmniej jedno między Zjazdami Ogólnymi.
- C. Ostatnie zebranie Rady odbywa się przed kolejnym Zjazdem Ogólnym w celu, m.in., omówienia i zaopiniowania wniosków przedstawionych na Zjazd.
- D. Uchwały Rady na zebraniach zapadają większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków. Członkowie Naczelnej Rady Harcerskiej powołani dożywotnie nie wchodzi w stan Rady do celów ustalenia prawomocności zebrania z tytułu obecności członków (kworum).
- E. Przewodniczący Z.H.P. może zwołać zebranie przez telekonferencję, lub przeprowadzić dyskusję a nawet głosowanie na uprzednio rozesłane zagadnienia drogą korespondencyjną (poczta) lub elektroniczną (e-mail). Wynik takiego głosowania powinien być podany do wiadomości członków Naczelnej Rady Harcerskiej w ciągu tygodnia i wniesiony do porządku dziennego najbliższego zebrania Naczelnej Rady Harcerskiej w celu zaprotokółowania wyniku.
- F. Naczelna Rada Harcerska może spełnić swoje obowiązki zgodnie z art. 62C (przyjęcie sprawozdania międzyzjazdowego z działalności Naczelnictwa), art. 62D (przyjęcie sprawozdania finansowego i zatwierdzenie zmiany do budżetu w razie potrzeby) oraz art. 62M (wybór zastępczych członków Naczelnictwa) drogą korespondencyjną lub elektroniczną.

64. NACZELNICTWO Z.H.P.

- A. Naczelnictwo Z.H.P. składa się z:
 - a. Przewodniczącego Z.H.P.,
 - b. Wiceprzewodniczącego Z.H.P.,
 - c. Naczelnika Harcerzy,

- d. Naczelniczki Harcerek,
 - e. Naczelnego Kierownika Starszego Harcerstwa,
 - f. Przedstawiciela Organizacji Przyjaciół Harcerstwa,
 - g. Sekretarza Generalnego,
 - h. Skarbnika Generalnego,
 - i. Naczelnego Kapelana,
 - j. pięciu członków Naczelnictwa.
- B. Kadencja Naczelnictwa trwa trzy lata i jest równa kadencji okresu pomiędzy zwyczajnymi Zjazdami Ogólnymi. Funkcje w Naczelnictwie wygasają z chwilą uzyskania absolutorium od Zjazdu Ogólnego.
- C. Współpracownicy Naczelnictwa mogą być powoływani z poza grona Naczelnej Rady Harcerskiej, podlegają oni poszczególnym członkom Naczelnictwa i nie biorą udziału w głosowaniach Naczelnictwa.

65. KOMPETENCJE NACZELNICTWA Z.H.P.:

Naczelnictwo Z.H.P.:

- A. jest organem wykonawczym Zjazdu Ogólnego i kieruje działalnością Związku,
- B. czuwa nad przestrzeganiem Regulaminu Głównego, uchwał Zjazdów Ogólnych i Naczelnej Rady Harcerskiej oraz regulaminów wewnętrznych,
- C. wydaje regulaminy, przepisy i zarządzenia, dotyczące całości Z.H.P., zgodnie z art. 81,
- D. przygotowuje preliminarz trzyletniego budżetu na Zjazd Ogólny (art. 57O),
- E. przygotowuje i przekazuje na międzyzjazdowe zebranie Naczelnej Rady Harcerskiej sprawozdanie finansowe,
- F. zasięga od Naczelnej Rady zatwierdzenia zmiany budżetu jeżeli odbiega od preliminarza zatwierdzonego przez Zjazd Ogólny (art. 62D),
- G. sporządza sprawozdanie ze swej działalności dla Naczelnej Rady Harcerskiej (art. 62C) oraz dla Zjazdu Ogólnego (art. 57B),
- H. dozoruje gospodarką finansową Związku w ramach budżetu,
- I. decyduje o wszystkich zasadniczych sprawach finansowych Związku,
- J. zatwierdza i rozwiązuje Okręgi i czuwa nad ich działalnością (art. 36B, art. 37; art. 42A.g.; art. 43B, art. 44),

- K. zatwierdza skład Zarządów Okręgów, wybranych zgodnie z art. 42A.b. i wszelkie w nich zmiany o ile został wybrany zgodnie z obowiązującymi Regulaminami
- L. używa pieczęci głównej z Krzyżem Harcerskim i napisami zgodnymi z art. 79,
- M. wydaje Wiadomości Urzędowe,
- N. prowadzi akcję wydawniczą Naczelnictwa,
- O. utrzymuje kontakty z międzynarodowymi organizacjami skautowymi,
- P. przyjmuje członków wspierających (art. 12A),
- R. powołuje samodzielne ośrodki harcerskie (art. 38),
- S. zatwierdza Regulaminy Okręgów (art. 52),
- T. zwołuje Zjazdy Ogólne zgodnie z art. 58 i art. 59,
- U. uchwała i wydaje regulaminy niezastrzeżone dla innych władz w Regulaminie Głównym (art. 81D i E),
- W. rozstrzyga spory zgodnie z art. 49.

66. ZEBRANIA NACZELNICTWA Z.H.P.

- A. Zebrania Naczelnictwa Z.H.P. odbywają się przynajmniej raz w miesiącu. Zwołuje je Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący Z.H.P.
- B. Do ważności zebrania wymagany jest udział 5 członków Naczelnictwa, w tym Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego Z.H.P., oraz Naczelnika Harcerzy i Naczelniczki Harcerek, którzy w razie niemożliwości przybycia na zebranie mogą delegować swoich zastępców.

67. PRZEWODNICZĄCY I WICEPRZEWODNICZĄCY Z.H.P.

- A. Przewodniczący Z.H.P.:

- a. kieruje pracami Z.H.P., w szczególności Naczelnej Rady Harcerskiej i Naczelnictwa Z.H.P.,
 - b. reprezentuje Z.H.P. na zewnątrz,
 - c. decyduje w sprawach niezastrzeżonych dla innych władz,
 - d. jest przełożonym Naczelnika Harcerzy, Naczelniczki Harcerek, Naczelnego Kierownika Starszego Harcerstwa,
 - e. kieruje działalnością Organizacji Przyjaciół Harcerstwa,
 - f. nadaje stopień działacza harcerskiego w Organizacji Przyjaciół Harcerstwa na wniosek Przewodniczącego Zarządu Okregu (art. 9D),
 - g. nadaje złotą i srebrną odznakę O.P.H. zgodnie z art. 9E,
 - h. zwołuje zebranie konstytuujące Komisji Rewizyjnej Związku i Naczelnego Sądu Harcerskiego w ciągu miesiąca od daty wyboru,
 - i. nie może pełnić swojej funkcji bez przerwy dłużej niż 2 kadencje.
- B. Przewodniczącym Z.H.P. może zostać tylko harcmistrz / harcmistrzynie.
- C. Wiceprzewodniczący Z.H.P. (z terenu pracy Naczelnictwa):
- a. jest harcmistrzem / harcmistrzynie,
 - b. pełni funkcje reprezentacyjne w zastępstwie Przewodniczącego Związku,
 - c. w wypadku, gdy Przewodniczący Z.H.P. nie może czasowo z jakichkolwiek powodów pełnić swej funkcji, pełni obowiązki Przewodniczącego Z.H.P.,
 - d. obejmuje funkcję Przewodniczącego Z.H.P. w wypadku jego rezygnacji, śmierci lub innych powodów uniemożliwiających mu sprawowania funkcji.

68. NACZELNIK I NACZELNICZKA

- A. Naczelnik Harcerzy kieruje pracą Organizacji Harcerzy. Naczelniczka Harcerek kieruje pracą Organizacji Harcerek. Naczelny Kierownik Starszego Harcerstwa kieruje pracą Organizacji Starszego Harcerstwa.
- B. Naczelnikiem Harcerzy może być tylko harcmistrz, Naczelniczką Harcerek może być tylko harcmistrzynie.
- C. Naczelnika Harcerzy wybiera Komisja Harcerzy podczas Zjazdu Ogólnego. Naczelniczkę Harcerek wybiera Komisja Harcerek podczas Zjazdu Ogólnego. Naczelnego Kierownika Starszego Harcerstwa wybiera Komisja Starszego Harcerstwa podczas Zjazdu Ogólnego.

- D. Żadna z funkcji wymienionych w art. 68A nie może być pełniona bez przerwy dłużej niż dwie kadencje.
- E. Naczelnik Harcerzy, Naczelniczka Harcerek i Naczelny Kierownik Starszego Harcerstwa są odpowiedzialni za swoją pracę przed Przewodniczącym Z.H.P., Naczelną Radą Harcerską i Zjazdem Ogólnym.

69. PRZEDSTAWICIEL O.P.H. W NACZELNICTWIE

Przedstawiciel Organizacji Przyjaciół Harcerstwa w Naczelnictwie:

- A. utrzymuje łączność z Okręgami Z.H.P., otrzymuje sprawozdania Okręgowych Kierowników O.P.H. i przedstawia sprawy Organizacji Przyjaciół Harcerstwa w Naczelnictwie,
- B. koordynuje i referuje wszelkie sprawy związane z Organizacją Przyjaciół Harcerstwa w Naczelnictwie w porozumieniu z Przewodniczącym Z.H.P.,
- C. jest łącznikiem w sprawach O.P.H. między Okręgami a Przewodniczącym Z.H.P.,
- D. przekazuje wnioski Przewodniczącemu Z.H.P. o mianowanie działacza harcerskiego i nadania odznaki srebrnej i złotej w O.P.H.,
- E. dyskutuje sprawy sporne między O.P.H. a innymi organizacjami Z.H.P., w pierwszym rzędzie z kierownikami organizacji, a następnie referuje je Przewodniczącemu Z.H.P..

70. KOMISJA REWIZYJNA Z.H.P.

- A. Komisja Rewizyjna Z.H.P. składa się z pięciu członków i dwóch zastępców wybranych zgodnie z art. 57J.
- B. W celu uniknięcia możliwych zarzutów i konfliktów interesów:
 - a. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Z.H.P. nie powinien mieć powiązań z osobami odpowiedzialnymi za książki, które Komisja będzie kontrolować, z których mógłby wyniknąć taki konflikt.
 - b. Członkowie Komisji nie powinni kontrolować księzek podmiotów, za które odpowiedzialna jest osoba, z którą członek Komisji ma powiązania, z których mógłby wyniknąć konflikt interesów.

- C. Członkowie Komisji Rewizyjnej Związku wybierają spośród siebie Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej. Zebranie konstytuujące Komisji odbywa się w trybie art. 67A.h..
- D. W razie gdyby podczas trwania kadencji nastąpiła sytuacja określona w art. 70B.a. Komisja Rewizyjna wybiera spośród siebie nowego Przewodniczącego.
- E. Komisja Rewizyjna Związku:
 - a. sprawuje kontrolę gospodarki finansowej Naczelnictwa i Głównych Kwater z uwzględnieniem celowości wydatków,
 - b. przeprowadza kontrolę co najmniej raz na rok,
 - c. może udzielić rady Komisjom Rewizyjnym Okręgów oraz Skarbnikom w Organizacjach Harcerzy, Harcerek i Starszego Harcerstwa,
 - d. składa sprawozdanie na międzyczajdowym zebraniu Naczelnej Rady Harcerskiej (art. 62E),
 - e. składa na Zjeździe Ogólnym sprawozdanie za okres kadencji (art. 57B.c.) z wnioskiem o udzielenie absolutorium.
- F. Szczegóły działania Komisji Rewizyjnej Związku określa Regulamin Komisji Rewizyjnych.

71. NACZELNY SĄD HARCERSKI

- A. Naczelny Sąd Harcerski jest najwyższą władzą sądową Z.H.P..
- B. Naczelny Sąd Harcerski składa się z dziewięciu członków, z zachowaniem w przybliżeniu równej proporcji pomiędzy członkami z kontynentów Ameryki i Europy.
- C. Naczelny Sąd wybierany jest zgodnie z art. 57K spośród harcmistrzów i harcmistrzyń.
- D. Zebranie konstytuujące Sądu odbywa się w trybie art. 67A.h..
- E. Ustrój Naczelnego Sądu Harcerskiego, jego kompetencje i tryb postępowania określa Regulamin Sądów Harcerskich.
- F. Naczelny Sąd Harcerski jest niezależny w wyrokowaniu.

ROZDZIAŁ VII

ADMINISTRACJA, FUNDUSZE i GOSPODARKA

72. ADMINISTRACJA

- A. Umowy, zobowiązania i inne dokumenty prawne w imieniu Z.H.P., oprócz czeków, podpisuje dwóch członków Naczelnictwa Z.H.P., uprawnionych do tego jego uchwałą. Czeki podpisuje Skarbnik i uprawniony członek Naczelnictwa Z.H.P..
- B. Korespondencję zewnętrzną Naczelnictwa Z.H.P. podpisuje Przewodniczący Z.H.P. lub Wiceprzewodniczący oraz Sekretarz Generalny. Korespondencję zewnętrzną w sprawach duszpasterstwa podpisuje oprócz tego Naczelny Kapelan Z.H.P..
- C. Korespondencję zewnętrzną Głównej Kwatery Harcerzy podpisuje Naczelnik Harcerzy, Głównej Kwatery Harcerek Naczelniczka Harcerek, a Głównej Kwatery Starszego Harcerstwa podpisuje Naczelny Kierownik Starszego Harcerstwa.
- D. Korespondencję zewnętrzną w sprawach Organizacji Przyjaciół Harcerstwa podpisuje Przewodniczący Z.H.P..

73. ROK SPRAWOZDAWCZY

Rokiem sprawozdawczym Z.H.P. jest rok kalendarzowy.

74. FUNDUSZE Z.H.P.

Fundusze Z.H.P. powstają:

- A. z opłat organizacyjnych,
- B. z przedsiębiorstw i wydawnictw,
- C. z dochodów z majątków Związku,
- D. z ofiar, darowizn, zapisów itp..

75. GOSPODARKA

Sposób prowadzenia gospodarki finansowej Z.H.P. opiera się na wewnętrznych regulaminach organizacji, przepisach Regulaminu Głównego oraz przepisach obowiązujących w kraju działania Okręgów Z.H.P..

76. SKŁADKI

- A. Składki instruktorskie ustala Zjazd Ogólny na wniosek Naczelnictwa (art. 57N).
- B. Składki organizacyjne dla Starszego Harcerstwa i uczestników ustala Zjazd Ogólny na wniosek Naczelnictwa (art. 57N).
- C. Składki dla członków K.P.H. ustala Zarząd Okręgu (art. 48A.o.).
- D. Składki członków wspierających są ustalane przez członków wspierających (art. 12A).
- E. Członkowie którzy zalegają ze składkami mogą być usunięci z Z.H.P. zgodnie z art. 13A.c..

ROZDZIAŁ VIII

NAZWY, STRÓJ, ODZNAKI, SZTANDARY, PIECZĘCIE

77. STRÓJ, ODZNAKI

Członkom i uczestnikom Z.H.P. przysługuje prawo noszenia stroju oraz oznak i odznaczeń określonych regulaminami wewnętrznymi.

78. SZTANDARY

Związek ma prawo do posiadania sztandarów.

79. PIECZĘCIE

- A. Naczelniectwu Z.H.P. i uprawnionym przezeń organom przysługuje prawo używania pieczęci z Krzyżem Harcerskim.
- B. Napis na pieczęci głównej Związku brzmi: "Związek Harcerstwa Polskiego, Naczelniectwo".
- C. Napis na pieczęciach organów upoważnionych przez Naczelniectwo Z.H.P. określają regulaminy wewnętrzne.

ROZDZIAŁ IX

REGULAMINY Z.H.P.

80. ZMIANA REGULAMINU GŁÓWNEGO

- A. Do zmiany Regulaminu Głównego, wymagana jest kwalifikowana większość 2/3 głosów, przy obecności przynajmniej połowy uprawnionych delegatów na Zjazd.
- B. Wnioski dotyczące zmiany Regulaminu Głównego powinny wpłynąć do Naczelnictwa w terminie ogłoszonym zgodnie z art. 58B.
- C. O proponowanych zmianach Regulaminu Głównego Z.H.P, Naczelnictwo Z.H.P. zawiadamia uczestników Zjazdu określonych w art. 56A co najmniej na trzy miesiące przed Zjazdem Ogólnym.

81. UCHWALENIE REGULAMINÓW

- A. Regulaminy Organizacyjne uchwalają:
 - a. Regulamin Główny – Zjazd Ogólny z zachowaniem postanowień uwzględnionych w art. 80,
 - b. Regulamin Zjazdu Ogólnego – Zjazd Ogólny na wniosek Naczelnej Rady Harcerskiej,
 - c. Regulamin Naczelnej Rady Harcerskiej – Zjazd Ogólny,
 - d. Regulamin Komisji Rewizyjnych – Zjazd Ogólny, na wniosek Naczelnej Rady Harcerskiej,
 - e. Regulamin Sądów – Zjazd Ogólny, na wniosek Naczelnej Rady Harcerskiej,
 - f. Regulamin Okręgu i Obwodu – Zjazd Ogólny, na wniosek Naczelnej Rady Harcerskiej,
 - g. Regulamin Organizacji Przyjaciół Harcerstwa – Zjazd Ogólny, na wniosek Naczelnej Rady Harcerskiej,
 - h. Regulaminy poszczególnych Okręgów zatwierdza Naczelnictwo zgodnie z art. 52.

- B. Zjazd Ogólny może uchwalić zmiany do Regulaminów określonych w art. 81A.b. oraz 81A.d. do g. z własnej inicjatywy w następujących warunkach:
- a. sprawa została oddana przez Zjazd Ogólny lub Naczelnictwo Naczelnej Radzie Harcerskiej do rozpatrzenia, rozpracowania lub zaopiniowania przynajmniej rok przed Zjazdem, i Naczelna Rada Harcerska nie przedstawiła wniosku w danej sprawie, albo
 - b. sprawa nie była przewidziana, a załatwienie jej jest nagłe, i 20 delegatów obecnych na Zjeździe podpisze wniosek z proponowaną zmianą.
- C. Wniosek podany zgodnie z art. 81B.a. albo b. musi być przyjęty większością 2/3 głosów, przy obecności przynajmniej połowy uprawnionych delegatów na Zjazd.
- D. Regulaminy niezastrzeżone dla innych władz uchwała Naczelnictwo (art. 65U).
- E. Naczelnictwo Z.H.P. wydaje wszystkie regulaminy z wyjątkiem regulaminów w sprawie Organizacji Harcerzy, Organizacji Harcerek i Organizacji Starszego Harcerstwa (art. 65.C).
- F. Regulaminy wewnętrzne Organizacji Harcerzy, Organizacji Harcerek i Organizacji Starszego Harcerstwa uchwała i wydaje Organizacja Harcerzy, Organizacja Harcerek i Organizacja Starszego Harcerstwa.
- G. W razie sprzeczności pomiędzy regulaminem wewnętrznym którejś z organizacji a Regulaminem Głównym, Regulamin Główny jest decydujący / obowiązujący.

82. WCHODZENIE w ŻYCIE REGULAMINÓW i ZARZĄDZEŃ

- A. Regulaminy obowiązujące całość Z.H.P. wchodzi w życie na podstawie ogłoszenia w organie Związku z podpisem Przewodniczącego Z.H.P. oraz Sekretarza Generalnego.
- B. Regulaminy i zarządzenia w sprawach Organizacji Harcerzy podpisuje Naczelnik Harcerzy, w sprawach Organizacji Harcerek – Naczelniczka Harcerek, a w sprawach Organizacji Starszego Harcerstwa – Naczelny Kierownik Starszego Harcerstwa.

- C. Inne zarządzenia i ogólnie obowiązujące instrukcje winny być podpisane przez osoby upoważnione na podstawie obowiązujących regulaminów i zarządzeń.

83. INTERPRETACJA

- A. Słownik Obowiązujący określa interpretację Regulaminu Głównego i regulaminów podległych co do znaczenia specyficznych wyrazów.
- B. Komisja Regulaminów i Wniosków przy Naczelnej Radzie Harcerskiej, w porozumieniu z Naczelnictwem, przedstawia na Zjeździe Ogólnym korekty i inne zmiany redakcyjne do Regulaminu Głównego oraz do Słownika Obowiązującego. Takie zmiany podlegają zatwierdzeniu przez Zjazd Ogólny. Obowiązuje art. 80A Regulaminu Głównego.